Nu trebuie să fii trist că n-ai fost remarcat. Fii trist că n-ai făcut nimic remarcabil. *(Confucius)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI
23 ianuarie
2009
Anul VIII
nr. 2 (261)
8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

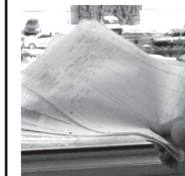
Redactor-şef: **Gheorghe AVORNIC**

Reporteri: **Irina BUREA, Stelina CIOBANU, Laura DUMBRAVĂ**

Jurist: **Vitalie MODRÎNGĂ**
Redactor-stilizator: **Cornelia SAMSON**
Machetator: **Maria BONDARI**

"Parteneriatul Estic" va renova cooperarea în cadrul "politicii de vecinătate"

Programul "Parteneriatul Estic" este o renovare a relaţiilor cu ţările cu care organizaţia conlucrează în cadrul "politicii de vecinătate", a spus miercuri la briefing Benita Ferrero-Waldner, comisar al Uniunii Europene (UE) pentru relaţii externe şi politica de vecinătate europeană.

Programul UE "Parteneriatul Estic" a fost adoptat la iniţiativa Poloniei şi Suediei şi aprobat de 27 de ţări ale UE în decembrie 2008 la summitul de la Bruxelles. Scopul programului este apropierea UE de Ucraina, Armenia, Moldova, Georgia, Azerbaidjan şi, posibil, de Belarus.

Programul "Parteneriatul Estic" al Uniunii Europene poate fi considerat un fel de renovare a relaţiilor cu ţările în cadrul politicii de vecinătate. Ideea prevede cooperarea sub diverse forme, înainte de toate, am în vedere cooperarea bilaterală, în cadrul căreia vor fi semnate acorduri asociative, care vor crea posibilităţi mai ample pentru conlucrarea politică şi economică", a spus ea, adăugînd că "un atare acord se discută deja cu Ucraina".

Potrivit spuselor comisarului european, "a doua problemă, care urmează să-şi găsească soluţia în cadrul programului, o constituie acordurile ce ţin de simplificarea regimului de vize pentru intrarea în ţările UE". "În paralel cu acest acord va fi semnat şi acordul privind readmisia", a adăugat ea.

A treia problemă importantă în cadrul "Parteneriatului Estic" este sectorul energetic, a menţionat Ferrero-Waldner. "Aici se presupune examinarea şi soluţionarea pe diverse platforme a problemelor importante între ţările extractoare (agenţi energetici), tranzitoare şi recipiente", a spus ea.

În calitate de punctul al patrulea al programului Ferrero-Waldner a nominalizat chestiunile social-economice.

"Aici se presupune şi examinarea relaţiilor pe multiple planuri. Aceasta va oferi posibilitatea celor şase ţări din "Parteneriatul Estic" de a examina mai susţinut, de rînd cu cele 27 de ţări ale UE, problemele cooperării în această sferă şi a utilizării celei mai bune experienţe", a conchis comisarul european.

Zece angajaţi ai CCCEC au participat la un stagiu de perfecţionare în domeniul combaterii crimei organizate în Egipt

Zece angajaţi ai Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei (CCCEC) au participat în perioada 11 decembrie 2008 - 11 ianuarie 2009 la stagiul de perfecţionare în domeniul combaterii crimei organizate, desfăşurat în oraşul Cairo, Republica Arabă Egipt, fiind organizat de către Fondul Egiptean pentru Cooperare Tehnică cu Comunitatea Statelor Independente, Statele Europene Islamice şi Noile State Independente.

Potrivit unui comunicat al Serviciului de presă al CCCEC, difuzat la 20 ianuarie, colaboratorii CCCEC au avut un şir de prelegeri în domeniul contracarării infracţiunilor de spălare a banilor în conformitate cu Programul elaborat şi aprobat de Centrul de cercetări poliţieneşti al Academiei de Poliţie a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Arabe Egipt.

O atenţie sporită s-a acordat modelului egiptean de combatere a crimei organizate. Totodată, au avut loc şedinţe de trageri, lecţii practice de reţinere a infractorilor, aplicaţii de reţinere a teroriştilor.

Pentru rezultate înalte de pregătire profesională şi fizică demonstrate în cadrul stagierii, conducerea Academiei de Poliţie a MAI al Republicii Arabe Egipt a menţionat cu insigne speciale patru colaboratori ai CCCEC.

Curtea Constituţională

PREŞEDINTELE CURŢII CONSTITUŢIONALE PARTICIPĂ LA O CONFERINŢĂ MONDIALĂ

Preşedintele Curţii Constituţionale, Dumitru Pulbere, participă la Conferinţa mondială în problemele justiţiei constituţionale, ce-şi desfăşoară lucrările, în zilele de 23-24 ianuarie, la Cape Town, capitala Africii de Sud. Organizatorii Conferinţei sînt Comisia de la Veneţia a Consiliului Europei şi Curtea Constituţională a Africii de Sud. Ea reuneşte, pentru prima dată, curţi de jurisdicţie constituţională din întreaga lume, inclusiv grupuri regionale: ţările arabe, din Asia, Europa, ibero-americane, ale Africii Australe, francofone, ale tinerelor democraţii. Genericul Conferinţei mondiale de la Cape Town este „Justiţia constituţională: influenţa ei asupra societăţii şi a dezvoltării unei jurisprudenţe mondiale a drepturilor omului".

Raportul dlui Pulbere „Impactul jurisdicţiei constituţionale asupra societăţii" va fi prezentat în a doua zi de lucru a Conferinţei, în cadrul Consiliului mixt al jurisdicţiilor constituţionale, care reuneşte curţile statelor membre sau cu statut de observator al Comisiei de la Veneţia – membrii Confederaţiei Curţilor Constituţionale Europene şi ai Conferinţei organelor de control constituţional din ţările cu tineri democraţii. De precizat că, în total, vor activa opt grupuri ce reunesc curţi participante ale unei baze regionale.

Dintre principalele oficialităţi prezente la Conferinţa de la Cape Town de remarcat cea a Preşedintelui Comisiei de la Veneţia Jan Helgesen, a secretarului - adjunct al Consiliului Europei Maund de Boerbuquicchio, a Preşedintelui Republicii Africa de Sud, Kdalema Motlanthe ş.a.

IMPORTANT:
Stimaţi cititori, vă anunţăm că următorul număr al ziarului *DREPTUL* va apărea la 28 ianuarie 2009.

Flash

Ambasada Republicii Moldova la Minsk va avea un nou sediu

Republica Moldova va fi scutită de achitarea taxei de arendă pentru terenul destinat construcţiei sediului Ambasadei Moldovei în Minsk. În acest scop, Guvernele Moldovei şi Republicii Belarus vor semna un acord bilateral, aprobat recent de Cabinetul de Miniştri de la Chişinău.

Potrivit proiectului acordului, Guvernul Moldovei va fi scutit de plata taxei în valoare de 87, 4 mii USD anual pentru arenda unui lot de pămînt de 0,29 ha, acordat pe un termen de 49 de ani pentru construcţia viitorului sediu.

Totodată, pe principiu de paritate partea belarusă va fi scutită de plata de 1,6 mii USD percepută pentru arenda terenului de 0,29 ha în str. Alexei Mateevici, unde este amplasată Ambasada Belarus.

Potrivit ministrului afacerilor externe şi integrării europene, Andrei Stratan, semnarea acestui acord este avantajoasă pentru Moldova, deoarece va permite economisirea unei sume considerabile pentru arenda terenului rezervat Ambasadei moldoveneşti din Minsk.

În prezent Moldova închiriază în Minsk un spaţiu pentru misiunea sa diplomatică.

Eugenia Kistruga va fi reprezentantul Republicii Moldova pe lîngă Consiliul Europei

Cabinetul de Miniştri a eliberat-o la 15 ianuarie curent pe Eugenia Kistruga din funcţia de viceministru al afacerilor externe şi integrării europene în legătură cu numirea sa în calitate de Reprezentant Permanent al Republicii Moldova pe lîngă Consiliul Europei.

Totodată Pavel Untură a fost eliberat din funcţia de viceministru al transporturilor şi gospodăriei drumurilor ca urmare a desfiinţării acestui minister.

Noul Cod contravenţional a intrat în vigoare

Recent a intrat în vigoare noul Cod contravenţional al Republicii Moldova, după publicarea lui în „Monitorul Oficial”, împreună cu decretul prezidenţial de promulgare a documentului respectiv.

Codul este unul dintre cele mai voluminoase acte legislative în vigoare în Republica Moldova şi vizează un larg spectru de domenii – începînd cu încălcările de ordin politic şi terminînd cu cele ce ţin de plata pensiilor sau chiar de parcarea neautorizată a unor automobile. Codul conţine o mulţime de prevederi absolut noi pentru Moldova, de aceea specialiştii nu exclud unele dificultăţi legate de implementarea lui.

Grănicerii moldoveni au făcut bilanţul anului trecut

În conformitate cu datele statistice, în această perioadă frontiera de stat a fost intersectată de peste 14,5 milioane de persoane, ceea ce este cu 23% mai mult în comparaţie cu anul 2007. Cu 11% mai mult (2,7 milioane unităţi) au trecut mijloace de transport. Pentru încălcarea regulilor de intersectare a frontierei au fost reţinute 2 267 de persoane.

Grănicerii moldoveni în anul 2008 au contracarat 136 de cazuri de contrabandă în valoare de peste 8,2 milioane de lei. Au fost, de asemenea, reţinuţi 908 contravenienţi ai regimului la frontieră, mai mult de jumătate dintre care au fost acţiuni ilegale în zona de frontieră (vînat, pescuit şi tăiatul pădurii).

În anul 2008 colaboratorii Serviciului Grăniceri al Republicii Moldova au participat activ la operaţiuni comune cu colegii ucraineni, realizate cu suportul Misiunii UE pentru acordarea asistenţei la frontiera între ambele ţări (EUBAM), Agenţiei Europene “FRONTEX”, Centrului virtual al ţărilor GUAM.

Salariul minim pe ţară va fi de 600 de lei

Miercuri, printr-o decizie, Guvernul a stabilit salariul minim pe ţară în sumă de 600 de lei.

Acesta va fi aplicat cu începere de la 1 ianuarie 2009 pentru un program complet de lucru de 169 de ore (în medie pe lună), ceea ce reprezintă 3,55 lei pe oră.

În cazul în care programul de muncă este, potrivit legii, mai mic de 40 de ore pe săptămînă, salariul minim orar se va calcula de către agenţii economici prin raportarea salariului minim (adică 600 de lei) la numărul mediu de ore lunar, potrivit programului legal de lucru aprobat.

Majorarea salariului minim, în opinia prim-viceprim-ministrului Igor Dodon, ministru al economiei şi comerţului, este determinată de evoluţia pozitivă a indicatorilor macroeconomici şi de sporirea posibilităţilor financiare ale Republicii Moldova.

Anterior sindicatele propuneau stabilirea de la 1 ianuarie 2009 a salariului minim pe ţară în sumă de 900 de lei, iar cu începere de la 1 iulie – în limita minimului de existenţă. Guvernul a respins aceste propuneri, deoarece implementarea lor a fi foarte costisitoare pentru buget – peste 2,225 mld lei.

EUBAM va detaşa un expert anticorupţie la CCCEC

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei (CCCEC) şi Misiunea Uniunii Europene de Asistenţă la Frontieră (EUBAM) vor coopera şi în 2009 întru eficientizarea lucrului pe domenii prioritare pentru ambele structuri. Potrivit Serviciului de presă al CCCEC, o delegaţie a EUBAM, condusă de şeful misiunii, generalul Ferenc Banfi, a întreprins marţi, 20 ianuarie, o vizită de lucru la CCCEC.

Ferenc Banfi s-a arătat mulţumit de rezultatele cooperării bilaterale în 2008, atenţionînd asupra durabilităţii şi eficientizării acestora. Oficialul a reiterat propunerea de a detaşa la CCCEC un expert anticorupţie pentru acordarea suportului consultativ specialiştilor centrului din domeniu. Banfi a menţionat că ar fi ideal dacă centrul va determina profilul expertului, pentru a cunoaşte cu exactitate care sînt necesităţile CCCEC.

„Avem posibilitate să delegăm unu sau doi experţi, a spus Ferenc Banfi. Urmează doar să identificăm care sunt domeniile asupra cărora putem lucra în comun”.

Directorul CCCEC, Sergiu Burduja, a apreciat iniţiativa EUBAM, propunînd elaborarea unei liste de puncte de tangenţă şi de segmente de activitate care necesită asistenţa experţilor misiunii. Această listă cu priorităţi urmează a fi prezentată în cadrul unei următoare şedinţe, preconizate pentru mijlocul lunii februarie.

Părţile au evidenţiat rolul EUBAM şi CCCEC în monitorizarea şi asigurarea securităţii frontierei moldo-ucrainene. Directorul centrului a mai spus că instituţia poate interveni şi investiga, în mod independent şi imparţial, fraudele de la frontieră. „Important este ca schimbul de informaţii dintre EUBAM şi CCCEC să dea rezultatele scontate”, a declarat Burduja.

Discuţiile au decurs constructiv, atît CCCEC cît şi EUBAM exprimînd încrederea într-o cooperare eficientă şi productivă în vederea realizării tuturor sarcinilor comune, se mai spune în comunicat.

Proiectul „Move” în Moldova

Proiectul „Move”, activităţile căruia au demarat în septembrie 2008, a fost prezentat oficial sîmbătă, 17 ianuarie, şi în Moldova. Proiectul, care vizează dezvoltarea psihosocială a copiilor prin intermediul jocurilor şi activităţilor sportive, este implementat de Reprezentanţa din Republica Moldova a Fundaţiei elveţiene Terre des Hommes, fiind finanţat de UEFA. Proiectul este organizat în patru ţări din Europa Centrală şi Sud-Est: Albania, Kosovo, Moldova şi România.

Managerul proiectului, Alexei Tarasenco, a declarat în cadrul lansării de la Chişinău că activităţile promovate sunt un instrument de îmbunătăţire a stării emoţionale a copiilor şi de prevenire a exploatării. „La nivel individual activităţile respective permit consolidarea capacităţilor, iar la nivel global facilitează reintegrarea copiilor în familie, în comunitatea sau în sistemul şcolar”, a precizat Alexei Tarasenco.

Potrivit lui, jocurile şi activităţile sportive pot contribui sporirea încrederii în propriile forţe, promovarea toleranţei, respectului, cooperării, onestităţii, creativităţii, responsabilităţii, disciplinei.

Proiectul se va desfăşura în trei faze. În prima fază se va organiza o instruire de două săptămîni, care abordează tematici metodologice şi psihosociale cu aplicarea jocurilor şi experienţei practice în lucru. Mai apoi, timp de şase săptămîni va fi oferită susţinere metodologică, bazată pe coaching, care presupune efectuarea vizitelor individuale de coaching în teren şi evaluarea dinamicii în grup. La fel, timp de şase luni se vor desfăşura sesiunile de replicare pentru colegi.

Potrivit delegatului Fundaţiei Terre des Hommes în Moldova, Alfonso Gonzalez-Jaggli, în fiecare ţară vor fi organizate evenimente sportiv, la care vor participa părinţii şi membrii comunităţii, vor fi susţinute iniţiative de scurtă durată privind lucrările de reparaţie a sălilor sportive în şcoli sau a centrelor comunitare. La fel sînt prevăzute granturi mici pentru procurarea echipamentului, fapt ce ar contribui la îmbunătăţirea mediului de lucru în cele mai defavorizate comunităţi”.

Fundaţia Terre des Hommes, Lozana, Elveţia este o organizaţie care apără drepturile copilului în 32 de ţări ale lumii, promovînd respectul principiilor Convenţiei ONU cu privire la Drepturile Copilului şi desfăşurînd activităţi în strînsă colaborare cu părinţii, membrii comunităţii, autorităţi şi societate civilă.

Federaţia Rusă a introdus migranţilor noi restricţii

Guvernul rus a interzis, începînd cu ianuarie 2009, ocuparea locurilor de muncă de către cetăţenii străini în comerţul cu amănuntul de băuturi alcoolice, inclusiv bere, comerţul cu amănuntul de produse farmaceutice, comerţul în corturi şi în pieţe, precum şi în alte spaţii în afara magazinelor.

Decizia privind această interdicţie a fost semnată la sfîrşitul anului trecut de prim-ministrul Vladimir Putin.

De asemenea, au fost introduse şi restricţii prinvind numărul total de lucrători care poate fi angajat în subiectele federaţiei. Astfel, cota imigranţilor sub forma forţei de muncă nu poate depăşi cota de 25 de procente din numărul total de angajaţi în fiecare subiect în parte.

Mai bine de jumătate dintre accidentele grave de muncă se produc din vina patronului sau din vină mixtă

Mai bine de jumătate (55-60%) dintre accidentele grave de muncă, inclusiv cu sfîrşit letal, se produc din vina patronului sau din vină mixtă, afirmă Dumitru Stăvilă, inspector general de stat al muncii.

Solicitat să comenteze declaraţiile vicepreşedintelui Confederaţiei Naţionale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), Oleg Budza, potrivit căruia „de multe ori” în verificarea unui caz de accident de muncă se ajunge la o înţelegere între Inspecţia Muncii şi angajator, Dumitru Stăvilă a spus că „la cercetarea accidentelor de muncă sînt în drept să participe, pe lîngă inspectorul de muncă şi comisia formată de către angajator, şi reprezentanţii salariatului”.

„Inspecţia Muncii nu este ultimul organ care cercetează accidentele. Fiecare parte din cele implicate este în drept să atace procesul-verbal privind cercetarea accidentului în temeiul legii contenciosului administrativ, dacă nu este de acord cu acesta”, a mai spus inspectorul general de stat al muncii. Potrivit lui, din 2006, trei angajaţi de la Inspecţia Muncii au fost concediaţi pentru corupţie.

Dumitru Stăvilă a mai spus că sînt rare cazurile cînd Procuratura sancţionează, porneşte urmărire penală şi trimite dosarele penale în judecată. De cele mai multe ori acestea se clasează pe motiv că nu întrunesc elementele componente ale unei infracţiuni.

Cele mai multe accidente de muncă se produc în domeniul construcţiilor, industriei prelucrătoare, agriculturii şi în domeniul transporturilor.

În 2008 Inspecţia Muncii a cercetat 45 de accidente de muncă cu sfîrşit letal.

O retrospectivă a Curţii Constituţionale

A devenit deja o tradiţie pentru Curtea Constituţională (CC) a Republicii Moldova ca la început de an să prezinte totalizările pentru anul precedent. Astfel, la 19 ianuarie curent, în cadrul unei conferinţe de presă la CC, a fost prezentat raportul privind executarea jurisdicţiei constituţionale în anul 2008. Dumitru Pulbere, preşedintele Curţii Constituţionale a subliniat că acest raport poate fi considerat un act solemn în care se menţionează despre activităţile CC, despre conlucrarea Curţii cu toate autorităţile statale.

Analizînd activitatea CC pe parcursul anului 2008, D. Pulbere a menţionat că la Curte au fost depuse 26 de sesizări pentru controlul constituţionalităţii unor acte normative (17 legi, 5 hotărîri ale Guvernului) şi 2 sesizări pentru interpretarea Constituţiei. 16 sesizări au fost semnate de deputaţi şi fracţiuni parlamentare, 4 - de avocaţi parlamentari, iar Guvernului îi aparţin sesizările privind avizarea proiectelor de lege pentru interpretarea Constituţiei. Curtea Supremă de Justiţie a ridicat 4 excepţii de neconstituţionalitate, iar Comisia Electorală Centrală a înaintat 2 adresări privind validarea a doi deputaţi în Parlament. În procesul de examinare s-au aflat 5 sesizări depuse la finele anului 2007.

Totodată, controlului constituţionalităţii au fost supuse 9 acte normative. În urma examinării au fost recunoscute constituţionale o lege integral şi 10 norme de drept, iar 3 norme de drept au fost declarate neconstituţionale.

De asemenea, au fost emise 24 de hotărîri (15 dintre ele au vizat probleme ce ţin de competenţa funcţională a Curţii), 2 avize şi 2 decizii de sistare a proceselor. Nu au fost acceptate spre examinare în fond 11 sesizări.

Asupra actelor adoptate şi emise de Curte au fost expuse 4 opinii separate.

Curtea a remis Parlamentului o adresă de constatare a unei lacune legislative.

Aşadar, au fost supuse controlului constituţionalităţii şi declarate constituţionale prevederi din: Codul de procedură penală, Legea privind organizarea administrativ-teritorială în Republica Moldova, Legea cu privire la ieşirea şi intrarea în Republica Moldova, Legea cu privire la Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chişinău”, Legea cu privire la Zonele economice libere, Lege cu privire la tariful vamal.

Neconstituţionale au fost declarate prevederi din Codul de procedură penală, Regulamentul Guvernului cu privire la modul de stabilire şi de plată a indemnizaţiei viagere sportivilor de performanţă, Regulamentul Guvernului cu privire la detaşarea salariaţilor întreprinderilor, instituţiilor şi organizaţiilor din Republica Moldova.

În ceea ce priveşte executarea hotărîrilor Curţii Constituţionale situaţia constă în faptul că prevederile declarate neconstituţionale din primele două acte enumerate anterior au fost modificate respectiv de către Parlament şi Guvern, iar hotărîrea Curţii în cel deal treilea caz, pronunţată la 18 decembrie 2008, deocamdată nu a fost executată.

D. Pulbere a mai adăugat că pe parcursul anului trecut la Curtea Constituţională au fost depuse 175 de adresări şi petiţii ale cetăţenilor, dintre care 76 vizează contestarea deciziilor judecătoreşti, 14 - încălcarea drepturilor omului, 13 - probleme legate de solicitarea de explicaţii la interpretarea legilor, 9 - pensii şi indemnizaţii băneşti, atribuirea terenurilor, restituirea averii, executarea recursurilor, restabilirea în funcţia deţinută etc.Chiar dacă o parte din aceste petiţii nu au ţinut de competenţa CC şi au fost readresate instituţiilor în drept să soluţioneze cazurile semnalate, CC a răspuns la toate adresările solicitate în termenele legale. În acest context D. Pulbere a mai accentuat că Republica Moldova este unul din puţinele state europene în care CC nu examinează petiţiile de la cetăţeni. De remarcat că una din activităţile CC a vizat organizarea unei întruniri cu reprezentanţii societăţilor neguvernamentale în domeniul protecţiei drepturilor omului, în cadrul căreia s-a discutat asupra instituirii accesului direct al persoanei la justiţia constituţională. Totodată această temă a fost pusă în discuţie în cadrul întîlnirii colectivului CC cu preşedintele Parlamentului Republicii Moldova, ce a avut loc la finele anului trecut.

O atenţie sporită s-a atras asupra relaţiilor internaţionale, Curtea Constituţională continuînd să-şi consolideze statutul de membru cu drepturi depline a trei organizaţii internaţionale: Comisia pentru Democraţie prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneţia), Asociaţia Curţilor Constituţionale Francofone şi Conferinţa Curţilor Constituţionale Europene. De asemenea, CC şi-a extins relaţiile de colaborare şi parteneriat cu instituţii similare de peste hotare. Corpul judecătoresc al curţii a participat la diverse seminare şi conferinţe internaţionale din ţară şi străinătate, menţinînd cu responsabilitate dialogul fructuos pentru ameliorarea continuă a sistemului de apărare a drepturilor omului.

Consolidînd şi extinzînd relaţiile bilaterale cu instituţii similare din alte state, delegaţii ale CC au efectuat vizite de lucru la colegii din Ungaria şi România. Pe parcursul anului precedent la CC au avut loc întrevederi cu reprezentanţi ai unor organizaţii din străinătate: Fondul „Provocările mileniului”, Fundaţia Germană pentru Cooperare Juridcă Internaţională, Banca Mondială etc. Cu diverse prilejuri au vizitat CC şi reprezentanţii unor misiuni diplomatice acreditate la Chişinău, precum ambasadorii Ungariei şi Chinei, consulul Georgiei.

În altă ordine de idei D. Pulbere a mai specificat că activitatea CC a fost marcată de transparenţă deplină. În acest sens actele decizionale ale Curţii (16 la număr) au fost publicate în monitorul oficial, a fost editată Culegerea de hotărîri şi decizii ale Curţii Constituţionale pronunţate în anul 2007. Comunicatele oficiale ale Serviciului de presă al Curţii cu privire la şedinţele plenare au fost difuzate mijloacelor de informare în masă şi plasate pe pagina electronică a Curţii. Judecătorii Curţii au acordat interviuri, au făcut declaraţii de presă, au publicat articole ce vizau activitatea concretă a CC. Tot aici trebuie menţionat şi faptul că a fost asigurat accesul liber la şedinţele CC pentru reprezentanţii societăţii civile şi mass-media.

De asemenea a fost prezentată lista sesizărilor pe rol acceptate spre examinare pentru primele luni ale anului 2009 care include în sine: Controlul constituţionalităţii prevederilor art. 326 alin. (1) din Codul de procedură penală, care permit procurorului în proces să agraveze învinuirea, dacă există dovezi că inculpatul a săvîrşit o infracţiune mai gravă decît cea încriminată anterior. Autor - deputatul Gheorghe Susarenco; Regulamentului Guvernului privind modul de desfăşurare a concursului pentru obţinerea licenţei de comercializare a resturilor şi deşeurilor de metale neferoase, de baterii de acumulatoare uzate, inclusiv în stare prelucrată, către agenţii economici aflaţi pe teritoriul Republicii Moldova şi care au relaţii fiscale cu sistemul ei bugetar, precum şi exportul acestora. Autor deputatul - Valentina Cuşnir; Legea asigurării cu pensii a militarilor şi persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne. Dosarul dat cumulează trei sesizări autorii cărora sînt: Curtea Supremă de Justiţie (ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate), deputatul Igor Klipii şi deputatul Veaceslav Untilă; controlul constituţionalităţii unui şir întreg de acte legislative (13 la număr), în care se indică expres că pot ocupa funcţii de demnitate publică doar persoanele ce deţin exclusiv cetăţenia Republicii Moldova. Autor - deputatul Vladimir Filat.

Irina BUREA

Preşedintele Vladimir Voronin a criticat dezvoltarea infrastructurii telecomunicaţionale din Moldova

Infrastructura telecomunicaţională din Moldova este insuficient de dezvoltată, lipseşte o serie întreagă de servicii informaţionale şi soluţii tehnologice, fapt care se manifestă prin izolarea parţială a ţării noastre de spaţiul informaţional global unic. Despre aceasta s-a discutat în cadrul şedinţei condusă de preşedintele Vladimir Voronin dedicată chestiunilor ce ţin de instalarea şi exploatarea reţelelor de comunicaţii electronice la frontiera de stat a Republicii Moldova.

Serviciul de presă al preşedintelui a comunicat că la şedinţă au participat prim-viceprim-ministrul, ministrul economiei şi comerţului, Igor Dodon, ministrul dezvoltării informaţionale, Pavel Buceaţchi, şeful Serviciului Informaţii şi Securitate, Artur Reşetnicov, şeful Serviciului Grăniceri, Igor Colenov, directorul Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Comunicaţii Electronice şi Tehnologia Informaţiei, Sergiu Sîtnic, consilierul preşedintelui în problemele dezvoltării informaţionale, Valeri Diozu.

Participanţii la consfătuire au discutat nivelul dezvoltării spaţiului telecomunicaţional al republicii, menţionînd că „Lipsa unei reţele ramificate a canalelor cu viteză înaltă de transmitere a datelor a condiţionat formarea unui preţ înalt al serviciilor Internet pe piaţa internă”.

Preşedintele a cerut asistenţei să întreprindă măsuri în vederea depăşirii stării de lucruri existente în domeniul instalării şi exploatării comunicaţiilor electronice la frontiera de stat, menţionînd lipsa unei viziuni de perspectivă a Ministerului Dezvoltării Informaţionale în ceea ce priveşte sfera tehnologiilor informaţionale şi comunicaţionale.

Potrivit comunicatului, Vladimir Voronin a subliniat imperfecţiunea cadrului legislativ-normativ care reglementează sfera tranzitului de date la frontiera de stat, fapt ce nu contribuie la consolidarea suveranităţii ţării”.

Drept rezultat al discuţiilor purtate, în sarcina Guvernului a fost pusă accelerarea acţiunilor privind depăşirea situaţiei create. Ministerele şi departamentele de resort trebuie să asigure sprijinul pentru agenţii economici în construcţia sistemelor de tranzit transfrontalier de date în cadrul legislaţiei existente. Ministerul Dezvoltării Informaţionale şi Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene urmează să asigure dezvoltarea şi actualizarea bazei normative în domeniul fluxului transfrontalier de date, să creeze un mecanism al inventarierii şi dezvoltării standardelor administrative.

Realizarea obiectivelor propuse în cadrul consfătuirii are menirea de a contribui la dezvoltarea şi liberalizarea pieţei tehnologiilor informaţionale, de a extinde accesul populaţiei la servicii informaţionale, de a reduce cheltuielile legate de acces la reţeaua Internet pentru consumatorul final şi pentru populaţie în ansamblu.

Preţul la apartamente a scăzut cu 6%

În luna decembrie a anului trecut preţul la apartamente a scăzut cu 6% - arată datele Bursei imobiliare „Lara”.

Potrivit acestora, în decembrie, preţul mediu al unui

metru pătrat de locuinţă constituia 832 de euro faţă de 886 de euro în noiembrie.

Cel mai mult a scăzut preţul la apartamentele din sectorul Centru al capitalei – cu circa o mie de euro. În alte sectoare ale capitalei apartamentele s-au ieftinit în medie cu 500 de euro. De notat că, în general, pe parcursul anului 2008 un metru pătrat a crescut în medie cu 9,1%.

Accesul la informaţie rămîne a fi nesatisfăcător

Conform evaluării efectuate de Centrul "Acces-info", în trimestrul patru al anului 2008, Guvernul a întreprins un şir de măsuri privind eficientizarea sistemului de comunicare cu publicul, mai multe instituţii publice au numit şi au instruit specialişti în domeniul mass-media, iar Parlamentul a adoptat Legea privind transparenţa în procesul decizional. Totuşi, pe parcursul perioadei respective au avut loc mai multe cazuri de îngrădire a accesului la informaţie al cetăţenilor şi al jurnaliştilor, Parlamentul a adoptat noua Lege cu privire la secretul de stat care, dacă va fi promulgată, ar putea afecta grav accesul la informaţie.

În opinia Grupului de experţi, creat de Centrul "Acces-info" în cadrul Programului de Consolidare a Capacităţii de Monitorizare a Societăţii Civile din Moldova, administrat de Agenţia SUA pentru Dezvoltare Internaţională (USAID), multiplele bariere ce îngrădesc accesul persoanelor la informaţiile oficiale, inclusiv al jurnaliştilor, este condiţionat de nivelul scăzut al culturii informaţionale, care rămîne cu mult în urma tehnologiilor moderne; de lipsa unui management eficient care ar facilita informarea activă, dialogul interactiv administraţie publică – cetăţeni; de ignorarea prevederilor legislative de către un număr mare de funcţionari, pe de o parte, şi de analfabetismul juridic atît de răspîndit în societate, pe de altă parte. În majoritatea instituţiilor statale lipseşte un mecanism intern clar, ajustat la specificul acestora, privind comunicarea cu publicul şi asigurarea accesului la informaţie. Lasă de dorit calitatea mai multor pagini-web oficiale ale autorităţilor publice în reţeaua Internet, care au numeroase deficienţe în ceea ce priveşte consistenţa informaţiilor de interes public, inclusiv privind transparenţa achiziţiilor publice, rezultatelor controalelor efectuate de către organele abilitate, cheltuirii alocaţiilor din fondurile de rezervă etc.

Indiferenţa autorităţilor faţă de critica presei are încă contur

Continuă să se menţină indiferenţa accentuată a autorităţilor faţă de critica din mass-media. La o scară de la 0 la 5, Grupul de experţi a estimat nivelul accesului la informaţie în Moldova pe parcursul trimestrului patru al anului 2008 cu 2,4. Aceasta arată o uşoară îmbunătăţire în comparaţie cu trimestrul trei - 2,36, trimestrul doi – 2,12 şi trimestrul unu – 2,09. Grupul de experţi este compus din reprezentanţi ai societăţii civile şi mass-media.

Potrivit raportului, în trimestrul patru au fost desfăşurate un şir de activităţi stipulate în Planul de acţiuni pentru consolidarea sistemului de comunicare în vederea implementării Concepţiei de comunicare a Guvernului. Mai multe autorităţi administrative centrale au instituit subdiviziuni sau au desemnat persoane abilitate cu relaţiile cu presa în scopul facilitării accesului mass-media la informaţie şi în scopul soluţionării operative a tuturor solicitărilor de informaţii; persoanele responsabile în domeniul comunicării din ministere şi alte structuri au fost subordonate direct conducătorului instituţiei. Acest statut urmează a fi confirmat şi prin Regulamentul model al serviciului de presă şi Fişa de post model, care au fost elaborate de către Serviciul de presă al Guvernului şi vor fi aprobate în toate instituţiile subordonate Executivului. Ca rezultat al recomandărilor organizaţiilor nonguvernamentale din domeniul mass-media, a fost stopată aprobarea şi punerea în aplicare a Regulamentului cu privire la acreditarea ziariştilor la Guvern.

A fost organizată instruirea mai multor colaboratori ai subdiviziunilor responsabile de relaţiile cu mass-media de la instituţiile centrale, a reprezentanţilor comisariatelor de poliţie în cadrul Programului Consolidarea Capacităţilor de Monitorizare a Societăţii Civile din Moldova, finanţat de Guvernul S.U.A. prin intermediul Corporaţiei Provocările Mileniului şi administrat de USAID în cadrul Programului Preliminar pe Ţară (PPŢ) pentru Moldova, program implementat de Academia pentru Dezvoltare Educaţională (AED), cu suportul tehnic din partea IREX.

Ţinînd cont de recomandările expuse de Grupul de experţi în Rapoartele precedente privind evaluarea accesului la informaţie, Parlamentul, în sfîrşit, a adoptat Legea privind transparenţa în procesul decizional. În acest context, menţionăm conlucrarea constructivă a Comisiei juridice şi de imunităţi a Parlamentului, de asemenea, a Aparatului Guvernului, cu reprezentanţi ai organizaţiilor nonguvernamentale. Astfel, comisia de resort a păstrat şi a ştiut să apere mai multe prevederi esenţiale, fără de care importanţa şi rolul Legii privind transparenţa în procesul decizional ar fi fost diminuate. De exemplu, în lista autorităţilor care se află sub incidenţa actului normativ figurează Parlamentul, preşedintele ţării, Guvernul; un articol aparte se referă la obligaţia instituţiilor publice de a elabora şi de a face publice anual date concrete referitoare la asigurarea transparenţei în procesul decizional. Din păcate, în aceeaşi perioadă a fost adoptată şi Legea cu privire la secretul de stat (deocamdată nepromulgată), care a fost elaborată în mare taină, iar în procesul de pregătire pentru dezbaterile în prima şi a doua lectură Comisia de resort nu a ţinut cont nici de propunerile unor organizaţii nonguvernamentale de a pune în discuţie proiectul, nici de opiniile unor organizaţii internaţionale competente, care au semnalat mari pericole, în defavoarea accesului la informaţiile care vor apărea odată cu adoptarea legii în cauză.

Activează Grupul de lucru public-privat pentru fortificarea presei. În conformitate cu Planul de acţiuni de consolidare a sistemului de comunicare a Guvernului, urmează să fie elaborat Codul de etică privind relaţiile cu mass-media din cadrul autorităţilor publice.

Mai rămîne încă de lucrat

Problema principală constă în lipsa unui mecanism clar şi eficient de informare permanentă, obiectivă şi operativă a publicului, de stabilire a unui dialog interactiv al instituţiilor statale cu cetăţenii, de implicare a acestora în procesul decizional. Urmează a fi luate măsuri în scopul îmbunătăţirii conţinutului site-urilor mai multor autorităţi şi instituţii. Continuă să rămînă frecvente refuzurile la cererile de informaţie, inclusiv cele adresate de către jurnalişti. Nu întotdeauna deciziile judecătoreşti în litigiile privind accesul la informaţie sînt executate operativ şi integral. Mai multe deficienţe au fost semnalate la un şir de instituţii desconcentrate, care se consideră a fi absolvite, în mod eronat, de obligaţia furnizării informaţiilor oficiale. Se resimte ineficienţa activităţilor sporadice în domeniul sensibilizării opiniei publice, educaţiei civice, desfăşurate de instituţiile statale şi organizaţiile nonguvernamentale în ceea ce priveşte o mai bună cunoaştere a drepturilor omului şi lichidarea analfabetismului juridic, fapt care adeseori generează pasivitatea şi indiferenţa cetăţenilor.

ONG-urile recomandă

În scopul realizării liberului acces la informaţie sînt necesare acţiuni concrete la nivel statal şi instituţional, inclusiv:

- recunoaşterea în întreaga ierarhie a autorităţilor şi instituţiilor publice a dreptului la informaţie drept bază pentru participarea cetăţenească, buna guvernare, eficienţă în administraţia publică, transparenţă în prevenirea şi combaterea corupţiei, dezvoltare generală şi realizarea drepturilor social-economice, civile şi politice;
- modificarea legislaţiei în concordanţă cu normele constituţionale, Legea privind accesul la informaţie şi standardele actelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, crearea unor instrumente concrete de implementare a acestora;
- instituirea unui control sistematic din partea Parlamentului şi Guvernului privind asigurarea de facto a liberului acces la informaţie şi transparenţei în procesul decizional;
- evaluarea cantitativă şi calitativă, colectarea datelor statistice, raportarea anuală obligatorie, sancţionarea, conform legislaţiei a tuturor vinovaţilor de îngrădire a accesului la informaţie;
- acuzarea politicienilor, funcţionarilor publici care îşi permit gesturi de ameninţare sau agresiune, violenţe la adresa jurnaliştilor şi colectivelor redacţionale;
- crearea şi dezvoltarea unui sistem complex, în corespundere cu posibilităţile tehnologice moderne, la toate nivelurile, pentru informarea persoanelor, inclusiv prin intermediul paginilor-web oficiale;
- alocarea resurselor necesare pentru o administrare eficientă şi adecvată a unui sistem informaţional integru, consolidarea managementului informaţional la toate instituţiile, inclusiv în cadrul serviciilor de presă, de relaţii cu publicul;
- ridicarea nivelului de înţelegere adecvată a importanţei dreptului de acces la informaţie, asigurarea posibilităţii de exercitare a acestui drept în cadrul multiplelor activităţi educaţionale ale publicului.

Stelina CIOBANU

Republica Moldova este în topul mortalităţii copiilor

Republica Moldova ocupă locul 117 din 189 de ţări ale lumii privind rata mortalităţii copiilor pînă la 5 ani.

Femeile din ţările slab dezvoltate sînt de 300 de ori mai expuse riscului de a deceda în tipul naşterii sau a complicaţiilor din timpul graviditatii, se arată în raportul *Situaţia copiilor lumii* dat publicităţii recent de către UNICEF. Un copil în ţările în curs de dezvoltare riscă de 14 ori mai mult să decedeze la naştere comparativ cu semenii lui din ţările dezvoltate.

"În fiecare an, peste jumătate de milion de femei, inclusiv 70 000 de tinere între 15 şi 19 ani, decedează în urma graviditătii sau a naşterilor complicate," a menţionat Ann M. Veneman, Directorul Executiv UNICEF, în cadrul ceremoniei de lansare a raportului, desfăşurat la Johannesburg. "Din 1990 pînă în prezent, 10 milioane de femei au decedat din cauza complicaţiilor survenite în urma sarcinii şi naşterii."

Atît mamele, cît şi copiii sînt vulnerabili în zilele care urmează imediat după naştere – un moment critic pentru intervenţii menite să salveze vieţi omeneşti. Printre acestea se numără vizitele medicale postnatale şi consilierea.

În timp ce în multe dintre ţările în curs de dezvoltare indicatorii de supravieţuire a copiilor s-au îmbunătăţit, mortalitatea maternă continuă să reprezinte o problemă.

Niger, Afganistan, Chad, Angola, Liberia, Somalia, Republica Democratică Congo, Guineea Bissau şi Mali sînt ţările cu cea mai înaltă rată a mortalităţii materne. Acestea au un nivel de natalitate ridicat şi servicii de sănătate slab dezvoltate. În Niger o femeie din 7 decedează în timpul graviditătii sau la naştere, în Mali – una din 15. La fiecare femeie care decedează la naştere, alte 20 se aleg cu traume sau boli.

În Republica Moldova rata mortalităţii materne a scăzut de la 27 de cazuri la 100 000 de naşteri în anul 2000 la 15 cazuri la 100 000 de naşteri în 2007. Acest lucru a fost posibil datorită reformei în medicina primară şi în maternităţi. UNICEF va dona în 2009 echipament perinatologic în valoare de circa 1 milion de dolari americani, sprijinind astfel Guvernul în implementarea continuă a acestor reforme.

"Pentru ca să salvăm vieţile copiilor trebuie să avem grijă de sănătatea mamelor lor", a menţionat Alexandra Yuster, reprezentantul UNICEF în Republica Moldova. "Acest lucru presupune nu doar intervenţia medicală, dar şi un mediu în care femeile sînt motivate şi în care le sînt respectate drepturile. UNICEF sprijină Guvernul moldovean în efortul de a asigura accesul femeilor şi copiilor la servicii de sănătate şi alte servicii esenţiale la ei acasă, în comunitate".

Potrivit raportului UNICEF, global, rata de supravieţuire a copiilor sub 5 ani este în creştere, pe cînd riscul la care sînt supuşi copiii în primele 28 de zile de viaţă este încă inacceptabil de mare.

Începînd cu 1990 rata mortalităţii infantile în Republica Moldova a scăzut cu 35 la sută, iar cea neonatală – cu 30 la sută. Republica Moldova ocupă locul 117 din 189 de ţări ale lumii privind rata mortalităţii copiilor cu vîrstă 0-5 ani – indicator care este cel mai des utilizat pentru a măsura bunăstarea copiilor. Moldova se situează în faţa Ucrainei, Turciei, Georgiei, Chinei şi Braziliei, dar în urma Rusiei, României, Bulgariei şi a Ţărilor Baltice.

Slovenia, Spania, Luxemburg şi Suedia sînt ţările cu cele mai puţine cazuri de deces ale copiilor sub 5 ani.

S.C.

Cronica poliţistă

Ucis cu bestialitate de proprii fii

Un bărbat din satul Susleni, raionul Orhei, a fost ucis şi îngropat în curtea casei sale chiar de către feciorii săi.

Potrivit Ministerului Afacerilor Interne (MAI la 17 ianuarie curent, soţia victimei, Svetlana Gorea, s-a plîns poliţiştilor că i-a dispărut soţul său, Georghe Gorea, în vîrstă de 44 de ani. Femeia a mărturisit oamenilor legii că tocmai se întorsese de la muncă din oraşul Moscova, Federaţia Rusă. Femeia lucra împreună cu soţul, însă acesta venise pe un timp scurt acasă ca să vadă ce le mai fac cei doi feciori minori, unul din ei fiind înfiat la vîrsta de numai 2 anişori. La sfîrşitul lunii noiembrie 2008, bărbatul trebuia să se întoarcă la locul de muncă, însă acesta nu dădea nici un "semn de viaţă". Întrebaţi de maică-sa, feciorii au declarat că el e pornit demult la drum. Îngrijorată de situaţia creată, Svetlana Gorea s-a întors la baştină şi a sesizat forţele de ordine.

Imediat, oamenii legii au iniţiat un şir de acţiuni operative de investigaţie în scopul depistării bărbatului.

Ca rezultat, poliţia din Orhei a constatat că în seara de 28 noiembrie 2008, Gheorghe Gorea a consumat băuturi alcoolice împreună cu un consătean de al său. Fiind în stare excesivă de ebrietate, bărbatul s-a certat cu feciorii săi în vîrstă de 14 şi 17 ani aplicîndu-le cîteva lovituri. După ce s-a culcat însă feciorul adoptiv, în scop de răzbunare, i-a propus fratelui să-l omoare pe taică-său. Astfel, tinerii i-au aplicat lui Gorea cîteva lovituri cu toporul în regiunea capului. Ca rezultat al traumelor primite, bărbatul a decedat, iar minorii i-au îngropat corpul chiar în grădina din faţa casei. Ca să se eschiveze de la bănuieli, feciorii i-au spus mamei că tatăl lor a plecat spre ea.

Pe numele celor doi a fost iniţiat un dosar penal. Dacă vor fi găsiţi vinovaţi, suspecţii riscă să stea după gratii de la 10 la 25 de ani sau detenţiune pe viaţă.

Tîlhărie de circa 500 000 de lei în oraşul Cimişlia

Angajaţii Secţiei pază de stat din Cimişlia au reuşit să reţină în flagrant un ins suspectat de comiterea unei tîlhării. Acesta s-a dovedit a fi Eugen Ene, în vîrstă de 20 de ani, originar din satul Ciocmaidan, raionul Comrat, anterior judecat pentru comiterea unui furt.

Văzînd poliţistul, infractorul a îndreptat arma spre el, efectuînd o împuşcătură. Din fericire arma a ratat, iar poliţistul, riscînd cu propria viată, a reuşit să dezarmeze şi să reţină făptuitorul.

La momentul reţinerii, individul avea asupra sa bijuterii din aur sustrase de pe rafturile magazinului (inele, cercei, lănţişoare, broşe şi alte obiecte) şi geanta vînzătoarei. Valoarea totală a prejudiciului material este estimată la suma de circa 500 000 de lei.

Suspectul şi-a recunoscut vina. Acesta a mărturisit oamenilor legii că a pregătit personal din timp, minuţios, scenariul şi mijloacele infracţiunii (cagula, costumul şi arma de foc), ulterior, în scopul realizării intenţiilor infracţionale, cu microbuzul s-a deplasat în or. Cimişlia.

În acest caz a fost iniţiată o cauză penală. Dacă instanţa îl va găsi vinovat, tînărul va sta în închisoare de la 10 la 25 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

O femeie a rămas în viaţă ca prin minune

Un minor în vîrstă de 17 ani a fost reţinut de angajaţii Comisariatului de poliţie al raionului Criuleni fiind suspectat că a maltratat cu deosebită cruzime o femeie, după care i-a sustras bunurile.

Potrivit MAI, femeia a fost agresată seara, cînd se întorcea de la serviciu. Victima a fost atacată din spate de o persoană necunoscută, care i-a aplicat cu un ciocan mai multe lovituri în cap şi peste alte părţi ale corpului. Mai apoi i-a sustras geanta în care se aflau 1 500 de lei, două telefoane mobile şi documente, după care a dispărut de la locul infracţiunii. Însă, peste cîteva zile, forţele de ordine au reuşit să pună mîna pe infractor. Acesta s-a dovedit a fi un locuitor al satului Oniţcani, raionul Criuleni, anterior judecat pentru comiterea unor tîlhării. S-a stabilit că minorul a fost anterior condamnat la privaţiune de libertate de către Judecătoria raionului Criuleni pe un termen de 1,5 ani, însă a fost amnestiat şi şi-a ispăşit termenul doar de 8 luni.

Audiat de forţele de ordine, minorul şi-a recunoscut vina. Pe numele suspectului a fost iniţiat un dosar penal. Conform legislaţiei în vigoare, persoana culpabilă de comiterea unei asemenea fărădelegi riscă închisoare de la 6 la 12 ani.

Telefoane mobile fără acte de provenienţă în valoare de peste două milioane de lei

Ofiţerii Departamentului serviciilor operative (DSO) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne au ridicat circa 2 500 de telefoane mobile fără acte de provenienţă de la întreprinderea specializată în comercializare de telefoane mobile şi accesorii „COSMOBIL" SRL.

Ca rezultat al unei informaţii operative, angajaţii DSO au iniţiat un complex de acţiuni investigative în vederea verificării activităţii economico-financiare a SRL „COSMOBIL". În cadrul verificărilor efectuate poliţiştii de la DSO au depistat 87 de telefoane mobile în valoare de 240 000 de lei, fără acte de provenienţă, registre de evidenţă care se presupun a fi nelegitime şi ar atesta existenţa unei contabilităţi duble precum şi circa 262 mii de lei, 10 000 de dolari SUA şi 3 700 de euro, bani proveniţi în urma comercializării mărfii, neînregistraţi în numerar conform legii, care urmează a fi transmişi la Inspectoratul fiscal. Cercetările de specialitate au stabilit că o mare parte din telefoanele mobile au fost procurate de la firme declarate „fantome".

Ca rezultat al fărădelegilor depistate la sediul SRL „COSMOBIL", angajaţii DSO au efectuat o verificare şi la depozitul firmei, amplasat pe strada Dosoftei din capitală.

Astfel, forţele de ordine au constatat că depozitul SRL „Cosmobil" nu este înregistrat în modul corespunzător la organul fiscal teritorial, fiind arendat de la o persoană fizică. În această încăpere angajaţii SRL „COSMOBIL" depozitau şi livrau telefoane mobile către agenţi economici şi punctele de comerţ autorizate ale firmei. De aici oamenii legii au ridicat telefoane mobile în asortiment în valoare de aproximativ 2 300 000 de lei. În momentul controlului poliţienesc, niciunul dintre cei trei angajaţi aflaţi în incinta oficiului nu au putut prezenta nici un act de provenienţă a mărfii.

Investigaţiile de specialitate au constatat că aparatele de telefon erau aduse pe cale de contrabandă din China, iar graţie aparatajului performant din oficiu, nişte studenţi angajaţi le reprogramau şi le schimbau tastatura conform cerinţelor europene, fiind apoi comercializate ca produse în ţările Uniunii Europene.

Tot în incinta depozitului au fost depistaţi şi ridicaţi bani în numerar în sumă de circa 6 000 de dolari SUA proveniţi din comercializarea telefoanelor mobile, 8 calculatoare la care erau instalate programe neautorizate şi bonuri de plată privind încasarea mijloacelor băneşti din comercializarea mărfii.

Forţele de ordine au stabilit că director al SRL „COSMOBIL" este Constantin Aghenii, în vîrstă de 36 de ani, domiciliat în capitală. În prezent în privinţa acestuia a fost întocmit un proces-verbal în baza art. 161/2 CCA al RM „Încălcarea modului de achiziţionare, păstrare, transportare, desfacere sau comercializare a valorilor materiale", care prevede o amendă considerabilă cu confiscarea mărfii.

De asemenea, poliţia acumulează toate probele necesare pentru a mai iniţia două cauze penale în baza art.185 prim şi 244 Cod penal al RM „Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituţiilor şi organizaţiilor" şi „Încălcarea drepturilor de autor". Potrivit legislaţiei, persoana culpabilă de asemenea fărădelegi este pasibilă de o pedeapsă sub formă de amendă de la 100 la 200 mii de lei sau chiar privaţiune de libertate pe un termen de pînă la 5 ani.

S.C.

Cuvînt de adio pentru poetul Grigore VIERU
Va fi instituit Premiul nominal anual „Grigore Vieru"

Trista şi incredibila veste că a plecat din viaţă marele poet Grigore Vieru ne-a cernit sufletele.

Pierderea este irecuperabilă şi pentru comunitatea ştiinţifică din ţară, care a preţuit înalt măiestria artistică şi activitatea omului de cultură Grigore Vieru, conferindu-i de Ziua Limbii, pe 27 august 2007, titlul de doctor honoris causa al Academiei de Ştiinţe a Moldovei.

Fără a pretinde la exhaustivitate vom menţiona următoarele: a fost un mare noroc că Domnul ni l-a dăruit pe Grigore Vieru, poetul conştiinţei naţionale, poetul pătimirii moldovenilor, poemele sale inedite au devenit sinonimul mamei, al copilăriei, al casei părinteşti, al Patriei, al credinţei străbune, al istoriei şi limbii acestui neam, al naturii pitoreşti a plaiului nostru mioritic.

În aceste clipe ca niciodată revin în memorie versurile poetului de prin anii `70, care un rămîn că testament pentru viitor:

"Am o casă printre ramuri,
Am un sat întreg de neamuri,
Am un codru, o cîmpie,
Am un grai ce-mi place mie".

O jumătate de secol s-a înrolat în lupta pentru limbă şi alfabet – matricea identităţii unei naţiuni, scriind în acest sens:

"În aceeaşi limbă toată lumea plînge,
În aceeaşi limbă rîde un pămînt,
Şi doar în limba ta durerea poţi s-o mîngîi,
Iar bucuria s-o preschimbi în cînt".

Fiind o natură lirico-contemplativă, Grigore Vieru o viaţă a meditat filosofic asupra existenţei umane şi a rostului omului pe Pămînt, lăsîndu-ne ca moştenire în acest sens eseuri, poezii, parabole, maxime.

În condiţiile globalizării şi reîntoarcerii ţării noastre în marea familie europeană el spunea vizionar: "prin Mozart sau Bach, Ceaicovski sau Verdi, Beethoven sau Enescu, întreaga lume devine un singur neam integrat în ordinea şi cadenţa cosmică".

În aceste clipe de adio îi spunem maestrului Grigore Vieru: Domnul să-l ierte, fie-i ţărîna uşoară, iar noi îl vom păstra de-a pururi în memorie. Credem că e binevenită ideea ca, pentru cele mai valoroase rezultate ale cercetărilor din domeniul limbii şi literaturii, să fie instituit Premiul nominal anual „Grigore VIERU".

Comunitatea ştiinţifică din ţară este alături de familia îndoliată, rude şi prieteni! Sfidînd moartea, poetul scria:

„Nu am Moarte cu tine nimic,
Nici măcar nu te urăsc…". Acum, plecat pe calea neîntoarcerii, a lăsat un gol imens în spiritualitatea neamului, dar acesta e destinul nemilos al vieţii pe Pămînt. Ne mîndrim cu acela care a fost Grigore VIERU, căci moştenirea pe care a lăsat-o în urma sa este netrecătoare şi multe generaţii îl vor admira, mîngîindu-şi sufletele cu versurile lui!

Consiliul Suprem pentru Ştiinţă şi Dezvoltare Tehnologică al A.Ş.M.

SA Tutun-CTC a intrat în topul celor mai scumpe acţiuni

Potrivit calculelor Agenţiei de Rating şi Estimare „Estimator-VM", societatea pe Acţiuni Tutun-CTC a intrat în topul celor mai scumpe acţiuni de la Bursa de Valori a Moldovei, după ce capitalizarea companiei a înregistrat suma de 559 102 000 de lei.

Top 10 a celor mai scumpe acţiuni a suferit anumite modificări după ce BC "MOBIASBANCA" SA a înregistrat o capitalizare de 2 miliarde de lei, preluînd poziţia de lider de la BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA, care a obţinut o capitalizare de 1 971 504 600 de lei.

Topul pentru luna decembrie 2008 este compus, în mare parte, din instituţii financiar-bancare, care ocupă detaşat primele opt poziţii.

În comparaţie cu datele pentru luna noiembrie 2008, din top lipsesc aşa companii ca Asito, Carmez, Franzeluţa sau Zorile, care înregistrau capitalizări mai mici de ordinul sutelor de milioane de lei.

Valoarea capitalizării bursiere marca la finele lunii decembrie 2008 cca 15 546 miliarde de lei, conform Agenţiei de Rating şi Estimare „Estimator-VM". Aceasta a evoluat faţă de luna precedentă cu + 265 5 mil. lei. De fapt, valoarea respectivă este una din cele mai mari pe toată durata de activitate a BVM.

• La solicitarea cititorilor

Aspecte legale referitoare la migraţiune

Cetăţenii Republicii Moldova au dreptul să-şi stabilească domiciliul şi locul de muncă în afara hotarelor ţării, conform legislaţiei în vigoare. Plecarea liberă din ţară a cetăţenilor Republicii Moldova nu poate fi îngrădită decît în cazurile prevăzute de lege. Evidenţa cetăţenilor Republicii Moldova, cetăţenilor străini şi apatrizilor care pleacă din ţară este ţinută în modul stabilit. Copiii, pînă la atingerea majoratului, pot emigra împreună cu părinţii lor. În cazul în care minorul emigrează cu unul din părinţi, este necesar consimţămîntul autentificat de notar al celuilalt părinte. Minorii în vîrstă de 12-18 ani care pleacă cu traiul în străinătate cu unul din părinţi îşi prezintă consimţămîntul autentificat de notar. În cazul în care minorul emigrează fără părinţi, este necesar consimţămîntul acestora autentificat de notar. Minorii în vîrstă de pînă la 18 ani pot beneficia de dreptul de a ieşi din ţară în conformitate cu legislaţia în vigoare. Nu pot emigra persoanele care îşi ispăşesc pedeapsa în baza hotărîrii instanţei judecătoreşti, sînt trase la răspundere penală sau se află sub urmărire penală, precum şi cei care, conform hotărîrii instanţei judecătoreşti, au obligaţii patrimoniale faţă de stat, faţă de unele persoane fizice şi/sau juridice.

Evidenţa cetăţenilor străini şi a apatrizilor, precum şi a cetăţenilor Republicii Moldova care intră în ţară, este ţinută în modul stabilit. În virtutea unor cauze obiective legate de asigurarea securităţii naţionale, de menţinerea ordinii, ocrotirea sănătăţii sau moralei publice, Parlamentul poate limita ori suspenda imigrarea. Limitarea ori suspendarea imigrării nu constituie un obstacol pentru stabilirea cu traiul în Republica Moldova a repatriaţilor. Cota de imigrare în scop de muncă în Republica Moldova se stabileşte anual de Guvern, la propunerea Ministerului Economiei şi Comerţului de comun acord cu Ministerul Afacerilor Interne, în funcţie de necesităţile economiei naţionale.

Legea interzice imigrarea cetăţenilor străini şi apatrizilor care:

a) prezintă pericol pentru securitatea naţională, pentru ordinea, sănătatea sau morala publică;

b) au săvîrşit infracţiuni contra păcii, contra securităţii omenirii, infracţiuni grave de altă natură, inclusiv militare, definite în actele internaţionale;

c) au antecedente penale nestinse;

d) suferă de maladii care prezintă pericol pentru sănătatea publică.

e) la intrarea în ţară, nu justifică scopul imigrării.

De asemenea, se interzice, pentru o anumită perioadă de timp, imigrarea cetăţenilor străini şi apatrizilor care:

a) anterior au fost expulzaţi - pentru 5 ani;

b) au încălcat anterior regimul de şedere în ţară - pentru 3 ani;

c) au desfăşurat activitate de muncă în mod ilegal - pentru 3 ani;

d) au comunicat cu premeditare informaţii false despre sine - pentru un an.

Ultimele restricţii nu se aplică faţă de persoanele care au copii comuni cu persoane cu domiciliul stabil pe teritoriul Republicii Moldova.

Migraţia de familie are drept scop reîntregirea familiei şi păstrarea integrităţii acesteia. Familia imigrantului poate să includă: soţia (soţul), copiii, părinţii, precum şi persoanele asupra cărora este stabilită tutela sau curatela. Persoanele menţionate, cu excepţia copiilor minori şi a soţiei (soţului), pot imigra în Republica Moldova pentru trai permanent numai în cazul cînd se stabilesc cu traiul la persoane cu domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova de cel puţin 3 ani. Persoanele care doresc să se stabilească cu domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova în scopul reîntregirii familiei trebuie să solicite adeverinţă de imigrant şi să confirme că dispun de spaţiu locativ şi de mijloace de existenţă suficiente pentru satisfacerea necesităţilor familiei reîntregite.

Migraţia de muncă se reglementează în conformitate cu politica de stat a Republicii Moldova în domeniul utilizării forţei de muncă şi are drept scop încadrarea în cîmpul muncii a lucrătorilor imigranţi care posedă specialităţi deosebit de solicitate în ţară şi a specialiştilor de calificare înaltă, atragerea investiţiilor, precum şi plasarea în cîmpul muncii peste hotare a cetăţenilor Republicii Moldova. Lucrătorul imigrant îşi desfăşoară activitatea de muncă în baza permisului de muncă, eliberat în modul stabilit. Cetăţenii străini sau apatrizii care s-au stabilit cu traiul permanent în Republica Moldova pot desfăşura activitate de muncă în baza permisului de şedere. Organizarea activităţilor de plasare în cîmpul muncii peste hotare a cetăţenilor Republicii Moldova se face în baza licenţei obţinute în conformitate cu legislaţia în vigoare. Autoritatea publică, abilitată cu funcţia de licenţiere a activităţilor legate de plasarea în cîmpul muncii peste hotare a cetăţenilor Republicii Moldova, prezintă Ministerului Economiei şi Comerţului informaţia privind licenţele eliberate în termen de 5 zile de la data eliberării acestora. Persoanele fizice şi juridice care desfăşoară activităţi legate de plasarea în cîmpul muncii peste hotare a cetăţenilor Republicii Moldova sînt obligate să prezinte la Ministerul Economiei şi Comerţului contractele individuale de muncă, încheiate de către lucrătorii emigranţi cu patronii străini şi contractele de colaborare cu partenerii de peste hotare. Persoanele fizice şi juridice care nu dispun de licenţă, dar care desfăşoară activităţi legate de plasarea în cîmpul muncii peste hotare a cetăţenilor Republicii Moldova, inclusiv activităţi legate de formarea băncii de date, publicarea anunţurilor, difuzarea informaţiei cu privire la patronii şi intermediarii străini, poartă răspundere în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Migraţia frontalieră a populaţiei se reglementează în temeiul tratatelor bilaterale încheiate între Republica Moldova şi statele vecine.

Migraţia pentru obţinerea studiilor poate avea loc conform tratatelor încheiate de Republica Moldova cu alte state, precum şi în baza contractelor încheiate de instituţiile de învăţămînt din Republica Moldova, autorizate în modul stabilit, cu persoane fizice sau juridice străine. Cetăţenii străini şi apatrizii pot fi înmatriculaţi în instituţiile de învăţămînt în baza invitaţiei acestor instituţii. Cetăţenii străini sau apatrizii înmatriculaţi în instituţiile de învăţămînt din Republica Moldova în condiţiile legii beneficiază de aceleaşi drepturi şi au aceleaşi obligaţii ca şi elevii şi studenţii din Republica Moldova. Cetăţenilor străini şi apatrizilor înmatriculaţi la studii cu forma de învăţămînt fără frecvenţă nu li se eliberează adeverinţă de imigrant.

Dreptul de repatriere se acordă următoarelor categorii de persoane care solicită domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova:

a) cetăţenilor Republicii Moldova şi/sau persoanelor care s-au născut în Republica Moldova şi urmaşilor acestora, indiferent de locul lor de trai;

b) persoanelor care au locuit permanent pe teritoriul Republicii Moldova cel puţin 10 ani şi au plecat peste hotare pentru a-şi stabili domiciliul, la muncă, la studii sau la tratament;

c) persoanelor eliberate din locuri de detenţie situate în afara ţării, care pînă la săvîrşirea infracţiunii au locuit permanent pe teritoriul Republicii Moldova.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? ***Rog să expuneţi cazurile în care legislaţia muncii îi acordă angajatorului dreptul să desfacă contractul de muncă din iniţiativă proprie şi cazurile în care el nu poate face acest lucru.***

Svetlana Petcu,
or. Soroca

Potrivit articolului 86 din Codul muncii desfacerea din iniţiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată se admite pentru următoarele motive:

• rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă;

• lichidarea unităţii sau încetarea activităţii angajatorului persoană fizică;

• reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate;

• constatarea faptului că salariatul nu corespunde funcţiei deţinute sau muncii prestate din cauza stării de sănătate, în conformitate cu certificatul medical;

• constatarea faptului că salariatul nu corespunde funcţiei deţinute sau muncii prestate ca urmare a calificării insuficiente, confirmate prin hotărîre a comisiei de atestare;

• schimbarea proprietarului unităţii (în privinţa conducătorului unităţii, a adjuncţilor săi, a contabilului-şef);

• încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligaţiilor de muncă, dacă anterior au fost aplicate sancţiuni disciplinare;

• absenţa fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă;

• prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică;

• săvîrşirea la locul de muncă a unei sustrageri (inclusiv în proporţii mici) din patrimoniul unităţii, stabilite prin hotărîre a instanţei de judecată sau a organului de competenţa căruia ţine aplicarea sancţiunilor administrative;

• comiterea de către salariatul care mînuieşte nemijlocit valori băneşti sau materiale a unor acţiuni culpabile, dacă aceste acţiuni pot servi temei pentru pierderea încrederii angajatorului faţă de salariatul respectiv;

• încălcarea gravă repetată, pe parcursul unui an, a statutului instituţiei de învăţămînt de către un cadru didactic;

• comiterea de către salariatul care îndeplineşte funcţii educative a unei fapte imorale incompatibile cu funcţia deţinută;

• aplicarea, chiar şi o singură dată, de către un cadru didactic a violenţei fizice sau psihice faţă de discipoli;

• semnarea de către conducătorul unităţii (filialei, subdiviziunii), de către adjuncţii săi sau de către contabilul-şef a unui act juridic nefondat care a cauzat prejudicii materiale unităţii;

• încălcarea gravă, chiar şi o singură dată, a obligaţiilor de muncă de către conducătorul unităţii, de către adjuncţii săi sau de către contabilul-şef;

• prezentarea de către salariat angajatorului, la încheierea contractului individual de muncă, a unor documente false, fapt confirmat în modul stabilit;

• încheierea, vizînd salariaţii ce prestează munca prin cumul, a unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia, specialitatea sau funcţia respectivă ca profesie, specialitate sau funcţie de bază ;

• restabilirea la locul de muncă, conform hotărîrii instanţei de judecată, a persoanei care a îndeplinit anterior munca respectivă, dacă permutarea sau transferul salariatului la o altă muncă conform prezentului cod nu sînt posibile;

• transferarea salariatului la o altă unitate cu acordul celui transferat şi al ambilor angajatori;

• refuzul salariatului de a continua munca în legătură cu schimbarea proprietarului unităţii sau reorganizarea acesteia, precum şi a transferării unităţii în subordinea unui alt organ;

• refuzul salariatului de a fi transferat la o altă muncă pentru motive de sănătate, conform certificatului medical;

• refuzului salariatului de a fi transferat în altă localitate în legătură cu mutarea unităţii în această localitate; precum şi

• pentru alte motive prevăzute de legislaţia în vigoare.

Potrivit aceluiaşi articol, nu se admite concedierea salariatului în perioada aflării lui în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, în concediu pentru îngrijirea copilului în vîrstă de pînă la 6 ani, precum şi în perioada detaşării, cu excepţia cazurilor de lichidare a unităţii.

Svetlana Chifa se va afla sub arest la domiciliu

Instanţa de judecată a decis ca Svetlana Chifa să se afle timp de 30 de zile sub arest la domiciliu.

Svetlana Chifa, şefa Directiei pentru protecția drepturilor copilului din mun. Chişinău, se va afla în următoarele 30 de zile în arest la domiciliu, după ce timp de trei zile s-a aflat în arest intr-un izolator de detenţie preventivă a Procuraturii Generale. Decizia a fost pronunţată vineri de către Judecatoria sectorului Centru.

Judecătorul a respins cererile acuzaţiei de a prelungi arestul în detenţie a Svetlanei Chifa, care este acuzată de “abuz, exces de putere şi de organizare a unei reţele criminale de adopţii internaţionale”.

Suspecta a necesitat intervenţia unui medic, deoarece în timpul pronunţării sentinţei i s-a făcut rău, din cauza ridicării tensiunii arteriale.

După pronunţarea sentinţei, Chifa a declarat că acuzaţiile sînt fabricate cu intenţia de a o intimida şi înjosi.

“Toate materialele legate de adopţii au fost sechestrate de Procuratura Generală, prin urmare procurorii vor avea posibilitatea să examineze minuţios fiecare document în parte şi să stabilească adevărul”, a adăugat ea.

Procurorul general Valeriu Gurbulea a declarat că numele Svetlanei Chifa figurează în trei dosare penale instrumentate de Procuratura Generală (PG), legate de organizarea adopţiilor internaţionale cu caracter ilegal. Liderii Alianţei “Moldova Noastră” consideră că Svetlana Chifa, care este şi şefa organizaţiei municipale de femei a Alianţei, a fost arestată abuziv, pentru a prejudicia imaginea formaţiunii în preajma alegerilor parlamentare din 2009.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Biox Comerţ", pentru data de 6 februarie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 115210, 29 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Svetlana şi Prietenii", pentru data de 6 februarieie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 3656 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Lisnic Natalia", pentru data de 9 februarieie 2009, ora 11.30, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 9808,50 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea obligatorie reprezentanţilor SRL „Muncor şi Co", pentru data de 17 februarieie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 220) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Reward", privind încasarea a 428 lei.

Prezenţa părţilor obligatorie.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Carasi Serghei, pentru data de 12 februarie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (str. Bulgară 43, bir. 47) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Carasi Tatiana, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător C. Urîtu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Tolceniţîn Ruslan, pentru data de 2 februarie 2009, ora 9.15, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Tolceniţîna Elena, privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător V. Negru

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Branişte Igor Nicolae, pentru data de 6 februarie 2009, ora 8.30, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 14) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Branişte Irina, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Nina Arabadji

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Sacico Igor, pentru data de 16 februarie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza intentată de Mcrtîceva A., privind declararea nulităţii contractelor de vînzare-cumpărare..

Judecător V. Micu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, solicită prezentarea cet. Cotoros Igor Mihai, pentru data de 26 februarie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (str. Kiev 3, bir. 33) în calitate de copîrît pe cauza civilă la acţiunea lui Efrem (Vasilache) E., privind evacuarea din locuinţă şi acţiunea reconvenţională a lui Tăbîrţa L. către Efrem (Vasilache) E. şi Cotoros Ig. privind întoarcerea executării hotărîrii.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

***

Judecătoria Străşeni, solicită prezentarea reprezentantului SC „ARHI-COR" SRL, IDNO – cod fiscal 1005600040657, cu ultimul sediu MD-2060, mun. Chişinău, bd. Traian 23/1, ap.2, pentru data de 9 februarie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (or. Străşeni, str. Ştefan cel Mare 98, bir.9) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-6/09 intentată de Şchiopu Virgiliu, privind încasarea prejudiciului material şi moral.

Judecător Veaceslav Lazari

***

Judecătoria Leova, solicită prezentarea cet. Ciubotaru Alexandru, pentru data de 11 februarie 2009, ora 10.00, la şedinţa judiciară (or. Leova, str. Unirii 32) în calitate de copîrît pe cauza civilă intentată de Oficiul Stare Civilă Leova către Iftode Olga, Ciubotaru Alexandru, Arnăut Irina, privind anularea actului, certificatului prim şi certificatului eliberat duplicat de căsătorie.

În caz de neprezentare cauza va fi soluţionată în lipsa copîrîtului.

Judecător Ira Polişciuc

***

Judecătoria Briceni, solicită prezentarea cet. Cojocari Nicolai Gheorghe, s. Cotiujeni, rn. Briceni, pentru data de 9 februarie 2009, ora 8.30, la şedinţa judiciară (or. Briceni, str. Independenţei 5, bir. 3) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de S.A. „RED Nord-Vest.

În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Chitoroagă

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, solicită prezentarea cet. Coseacov Iurie şi Serbin Veaceslav, pentru data de 9 februarieie 2009, ora 14.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 218) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Denisova V. şi Ijboldina V.

Prezenţa părţilor este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Polişciuc Vladimir, pentru data de 9 februarie 2009, ora 9.30, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir.502) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-916/09 intentată de Rîbac Natalia, privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător L. Pruteanu

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, solicită prezentarea reprezentantului Î.M. „Bolmo", pentru data de 10 februarie 2009, ora 12.00, la şedinţa judiciară (str.M. Viteazul 2, bir.606) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3616/08 intentată de A.C.C 50/39, privind înregistrarea dreptului de proprietate.

Judecător Ghenadie Plămădeală

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Lisinat", pentru data de 9 februarie 2009, ora 9.00, la şedinţa judiciară (bd. Ştefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 11629,82 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

Comisia Principală de Etică va supraveghea doar implementarea legislaţiei cu privire la conflictul de interese

Asociaţia Transparency International – Moldova (TI-Moldova) relevă cu îngrijorare faptul că proiectul de Regulament al Comisiei Principale de Etică (CPE) stipulează doar competenţa acesteia de supraveghere a implementării legislaţiei cu privire la conflictul de interese şi că în proiect lipsesc prevederi ce ţin de activitatea comisiei referitoare la supravegherea implementării, aplicării şi respectării legislaţiei privind Codul de conduită a funcţionarului public.

TI-Moldova consideră că instituirea CPE este dictată nu numai de necesitatea implementării legislaţiei cu privire la conflictul de interese, dar şi a legislaţiei cu privire la Codul de conduită a funcţionarului public. Trebuie să se ţină cont că normele privind conflictul de interese sînt parte componentă a Codului de conduită a funcţionarului public şi că însăşi denumirea CPE denotă despre domeniul în care trebuie ea să activeze (etica sau conduita funcţionarului). TI-Moldova propune, de asemenea, de a reglementa atribuţia CPE de a supraveghea respectarea normelor de conduită de către categoriile de funcţionari de rang înalt, în special de către funcţionarii care nu au o subordonare ierarhică sau un organ de autoadministrare; de a recepţiona şi examina reclamaţiile şi de a cerceta cazurile de încălcare a normelor privind conflictul de interese şi conduita funcţionarului public etc.

Cu referire la normele ce ţin de conflictul de interese, TI-Moldova propune de a reglementa atribuţia CPE de examinare a declaraţiilor de interes personal şi, după caz, soluţionarea conflictelor de interese doar în privinţa unor categorii de persoane care nu au o subordonare ierarhică şi anume în privinţa: preşedintelui Parlamentului, preşedintelui ţării, prim-ministrului, preşedintelui Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), preşedintelui Curţii Constituţionale, preşedintelui Curţii de Conturi, procurorului general, guvernatorului Băncii Naţionale a Moldovei, directorului Serviciului de Informaţii şi Securitate, directorului Centrului pentru Drepturile Omului, başcanului Găgăuziei, preşedintelui Adunării Populare a Găgăuziei, preşedinţilor de raioane, preşedinţilor consiliilor locale, primarilor. TI-Moldova propune, de asemenea, a include în listă funcţionari publici, în privinţa cărora a fost depusă o contestaţie la CPE privind legalitatea acţiunilor şi a deciziilor adoptate de către conducătorii instituţiilor publice respective.

TI-Moldova consideră că norma precum că CPE „examinează şi soluţionează conflictele de interese în cazul judecătorilor, cu informarea ulterioară a CSM" nu poate fi acceptată şi necesită a fi exclusă din proiectul de Regulament al CPE, pe motiv că acestea pot şi urmează a fi rezolvate de către conducătorii instanţelor de judecată în care activează judecătorii. TI-Moldova consideră, de asemenea, că implicarea CPE în rezolvarea situaţiilor de conflict de interese în cadrul sistemului judiciar la un moment dat ar putea fi interpretată ca o imixtiune în activitatea sistemului judiciar sau ca o limitare a independenţei judecătorului şi instanţei.

Transparency International – Moldova propune, de asemenea, de a completa proiectul de Regulament cu normele privind: drepturile şi obligaţiile CPE; măsurile de asigurare a independenţei şi imparţialităţii CPE; drepturile şi obligaţiile funcţionarilor publici în legătură cu exercitarea atribuţiilor de către CPE; întocmirea şi prezentarea rapoartelor de activitate a comisiei; responsabilităţile funcţionarilor publici şi conducătorilor instituţiilor publice şi sancţiunile care pot fi aplicate acestora în cazul nerespectării legislaţiei, inclusiv sancţiunile care pot fi aplicate de către CPE; răspunderea membrilor CPE; contestarea acţiunilor şi deciziilor CPE; informarea publicului privind activitatea CPE.

Începe implementarea normelor salariale prevăzute în 2009 pentru angajaţii din sectorul bugetar

Guvernul a aprobat miercuri o hotărîre privind implementarea normelor salariale prevăzute în 2009 pentru angajaţii din sectorul bugetar.

Prim-viceprim-ministrul Igor Dodon, ministrul economiei şi comerţului, a spus că pentru anul curent sînt prevăzute 5 etape de majorare a salariului angajaţilor din acest sector. În total aceste norme vor asigura o majorare a salariului mediu în sectorul bugetar cu 22 la sută, iar de majorare vor beneficia 207 mii de persoane, cu excepţia persoanelor cu funcţii de demnitate publică.

Astfel, de la 1 ianuarie 2009 se stabilesc salariile de bază ale salariaţilor din învăţămînt, ştiinţă, unităţi sanitare şi de asistenţă socială, din cultură, artă şi sport, precum şi din alte unităţi finanţate din bugetul public naţional la nivelul cuantumului minim prevăzut de grilele de salarii de 600 de lei.

Pentru cadrele didactice (categoriile 10-15), ale căror salarii de la 1 octombrie 2008 au sporit în medie cu 16%, majorarea repetată va constitui în medie 13,5%. Pentru cadrele didactice (categoriile 16-17) cu 29%, pentru corpul profesoral din universităţi cu 19%, iar pentru personalul de specialitate din alte ramuri – sănătate, asistenţă socială, cultură, artă, sport – de la 13% pînă la 24%, în funcţie de categorie.

De la 1 aprilie 2009 vor fi majorate salariile în medie cu 18% pentru cadrele didactice din instituţiile de învăţămînt preuniversitar şi corpul profesoral.

Pentru efectivul de trupă şi corpul de comandă majorarea salariilor se va produce de la 1 iulie 2009 cu 14,3%. Salariile de bază vor fi stabilite la nivelul cuantumului minim prevăzut de grilele de salarii, calculate din 600 de lei, fără aplicarea indicelui de prioritate intersectorială.

De la 1 septembrie 2009 salarizarea cadrelor didactice din instituţiile de învăţămînt preşcolar, primar, secundar-general, secundar-profesional, mediu de specialitate, extraşcolar, din şcolile sportive şi alte forme de învăţămînt preuniversitar şi a corpului profesoral din instituţiile de învăţămînt superior, inclusiv cu funcţii de conducere, se va efectua în baza salariilor de funcţie lunare – circa 2 200 de lei pentru profesori, de la 2 000 de lei pentru educatori şi alte cadre didactice. Astfel, cu începere din septembrie 2009, salariul mediu al cadrelor didactice se va dubla şi va atinge cel puţin 3 140 de lei.

Dodon a mai spus că pentru anul curent în buget sînt prevăzute 600 mil. lei pentru majorarea salariului, iar în anul viitor peste 1,6 mld lei.

Aniversări

Remarcabile aniversări au sărbătorit zilele acestea **Lucia Danilişin**, preşedintele judecătoriei Donduşeni (50 de ani); **Ion Palencu**, judecător CA Cahul (55 de ani); **Anatolie Ţurcan**, judecător CA Chişinău (45 de ani).

Mult stimaţi jubiliari, frumoasele aniversări pe care le-aţi marcat recent ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa un sincer şi cald mesaj de felicitare pentru tot ceea ce reprezentaţi. Aţi reuşit să cuceriţi prin muncă, profesionalism, responabilitate maximă. Iar bunătatea sufletului, inteligenţa, amabilitatea, onestiatatea sînt doar cîteva dintre calităţile care vă înnobilează dintinsele personalităţi.

Vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări încununate cu succes în activitatea pe care o desfăşuraţi.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere **Maria Ţurcan**, judecător Botanica; **Tamara Anghel**, judecător Rîbniţa; **Aliona Donos**, judecător Bălţi, **Dumitru Doga**, preşedintele judecătoriei Bender; **Oleg Moraru**, judecător Glodeni; **Ion Timofei**, judecător sect. Rîşcani, mun. Chişinău; **Ion Druţă**, preşedintele judecătoriei Botanica; **Iurie Silarin**, judecător Ştefan-Vodă; **Mihail Buruian**, judecător CA Chişinău; **Ivan Bancov**, procuror-interimar al rn. Ceadîr-Lunga; **Vasile Stăvilă**, procuror al rn. Orhei.

Mulţi stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm în aceste zile remarcabile pentru dvs. sincere şi calde urări de sănătate. Vă dorim ca trandafirii pe care i-aţi adunat în cununa vieţii să se împletească într-o cunună a împlinirilor, a satisfacţiilor sufleteşti şi a binemeritatei fericiri.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Meridian juridic

A făcut pe mortul pe autostradă

Un şofer căruia i s-a stricat maşina pe o autostradă din Australia şi care a constatat că nimeni nu e dispus să-l ajute s-a întins în mijlocul drumului, prefăcîndu-se mort, pentru a-i determina pe ceilalţi şoferi să oprească şi să-i dea o mînă de ajutor. O femeie cu doi copii în maşină a trebuit să tragă puternic de volan, pentru a-l evita pe bărbat. ”Acesta chiar părea mort de-a binelea”, a declarat un reprezentant al poliţiei. Femeia a oprit la primul telefon public, de unde a sunat la poliţie. O maşină de poliţie şi o ambulanţă au sosit la faţa locului, găsindu-l pe bărbat nervos.

Poliţiştii din Gemania s-au făcut de rîs

Ofiţerii de poliţie din Berlin s-au arestat între ei, în timp ce hoţii au scăpat cu banii furaţi de la un magazin din oraş. Doi hoţi au ameninţat-o pe angajata de la casă cu o jucărie tip pistol. Cînd femeia a deschis casa, unde erau peste 5 mii de lire sterline, 2 poliţişti îmbrăcaţi în civil au intervenit şi au încercat să-i oprească pe hoţi. După cîteva secunde au apărut alţi doi poliţişti în uniforme care, din greşeală, i-au arestat pe ofiţerii în civil. Hoţii au scăpat în mulţime şi au fugit cu banii.

“Deşi poliţiştii deghizaţi încercau să spună cine sînt, ceilalţi doi le ziceau să tacă din gură. Abia cînd unul dintre ei i-a recunoscut şi-au dat cu toţii seama că s-au făcut de rîs”, a declarat managerul magazinului.

Succesul stă scris în lungimea degetelor

Totul, de la dibăcia sportivă la capacităţile academice, de la orientarea sexuală la riscul de a contracta o boală, se poate estima măsurînd lungimea degetului inelar şi a celui arătător, arată cercetătorii de la Cambridge. Oamenii de ştiinţă de la Universitatea Cambridge au observat că lungimea degetelor poate indica succesul.

În cadrul cercetării lor, comercianţii cu cele mai lungi inelare au făcut cei mai mulţi bani, aproape de şase ori mai mult decît cei cu degetele mai mici. Studiul arată că mărimea degetelor a fost responsabilă pentru 20% din diferenţă.

În ciuda scepticilor, care au observat din studiile pe copii gemeni că 70% din diferenţa privind lungimea degetelor este moştenită de la părinţi, cercetătorii de la Cambridge nu sînt singurii care susţin această ipoteză, semnificaţia lungimii degetelor fiind analizată de grupuri de cercetare din întreaga lume, care au ajuns la rezultate surprinzătoare.

Astfel, corelaţia dintre arătător şi inelar este pusă pe seama expunerii la testosteron a fătului aflat în pîntece.

În medie, bărbaţii tind să aibă degete inelare mai lungi decît femeile, în timp ce femeile excelează la lungimea arătătorului. Cu cît este mai mare nivelul de testosteron, cu atît este mai mare lungimea degetului inelar şi cu atît este mai “masculin” copilul rezultat, chiar dacă este femeie sau bărbat. Cel mai lung deget intră sub sintagma “tiparul Casanova”.

Adesea mai numeroşi decît femeile cînd vine vorba de degete lungi, bărbaţii cu cele mai mari inelare tind să exceleze în domeniul sportiv, mai ales la alergat şi fotbal. Pe de altă parte, copiii cu inelarele mai lungi sînt mai buni la materii ce gravitează în jurul cifrelor, precum matematica sau fizica, după cum au observat oamenii de ştiinţă de la Universitatea din Bath, Anglia.

Totodată, un studiu recent arată că autismul poate fi legat de expunerea la testosteron în pîntece, boala fiind de patru ori mai răspîndită în rîndul bărbaţilor decît în cel al femeilor. Lungimea degetelor poate oferi astfel un avertisment timpuriu în acest sens. Iar cercetătorii canadieni de la Universitatea din Alberta au găsit o corelaţie între lungimea degetului inelar şi agresivitatea fizică.

Întîlnite cel mai adesea la femei, arătătoarele lungi pot prezice capacităţile academice ale unui copil, aceiaşi cercetători de la Universitatea din Bath observînd că acestea indică abilităţi ridicate de a citi şi a scrie. Pe de altă parte, studiile privind orientarea sexuală arată că lesbienele tind să aibă inelare mai lungi, sugerînd expunerea la niveluri ridicate de testosteron.

Cel mai tare job din lume

Dacă v-aţi întrebat vreodată care ar fi cel mai tare job din lume, mai ales pentru cei care nu suportă prea mult frigul, iată un posibil răspuns: să trăieşti pe o insulă tropicală, să observi balenele şi să stai la soare.

Toate aceste activităţi sînt remunerate cu 70 000 de lire sterline, iar slujba este cît se poate de oficială. Ministerul Turismului din Australia a scos-o la concurs, iar doritorii au de îndeplinit numai cîteva condiţii: să înoate bine şi să iubească sporturile nautice. Nu este nevoie de calificări speciale, iar contractul este pe şase luni, pentru un timp mediu de lucru de … 12 ore/lună.

Practic, postul este de administrator al Insulei Hamilton, “coroana” lanţului de insule Whitsunday, teritoriu cu o populaţie de 5 000 de oameni.

Pe lîngă salariu, cazarea este plătită de Guvernul australian, bărcile cu motor sînt interzise, şi cheltuielile oricărui membru de familie revin în sarcina angajatului.

Caleidoscop

Dmitri Medvedev, preşedintele rus, are grijă de imaginea sa pe internet

Dmitri Medvedev demonstrează că nu este ca Vladimir Putin, care nu prea s-a atins de calculator cît a fost preşedinte, realizîndu-şi în toamna trecută un videoblog, găzduit chiar pe site-ul oficial al puterii de la Kremlin. În fiecare lună, Medvedev postează cîte 2 materiale video, care pot fi vizionate de oricine are acces la internet. Preşedintele rus postează impresii de la evenimentele la care a participat, uneori face public anumite puncte de vedere despre care va vorbi în viitorul apropiat, fie din avionul prezidenţial, biroul de serviciu sau chiar de pe vîrful munţilor.

Fiecare postare a preşedintelui rus este comentată de zeci de ori, autorul primind păreri şi propuneri cu privire la cele expuse în materialul video.

Videoblogul preşedintelui rus are peste 3,5 mii de abonaţi prin RSS şi posibilitatea de downloadare a fiecărui material video, extragere a textului şi a codului de video embed.

Topul celor mai enervante inovaţii în viziunea britanicilor

Karaoke, canalele sport şi consolele de jocuri sînt cele mai supărătoare inovaţii susţine un studiu întocmit de britanici. Sistemul muzical care le permite iubitorilor de muzică să devină interpreţi în cercuri restrînse a adunat cele mai multe antipatii din partea britanicilor.

Cercetarea a fost realizată pe un eşantion de 2 500 de adulţi şi aproape un sfert dintre cei intervievaţi au nominalizat karaokele în topul enervării.

Iată topul celor mai enervante inovaţii:

1. Tonomatul karaoke (22%);
2. Canalul TV care emite sport 24 ore/zi (17%);
3. Consola de jocuri video (12%);
4. Telefoanele mobile (11%);
5. Ceasurile cu alarmă (7%);
6. Aparatul pentru îndreptat părul (5%);
7. Internetul (4%);
8. Agenda electronică (2%);
9. Playerele mp3 (2%);
10. Telecomanda TV (1%).

Omul care nu simte frigul

Wim Hof din Olanda este cunoscut mai degrabă cu porecla Iceman. A înotat sub gheaţă, a stat într-o ladă plină de gheaţă, a urcat pe Mt. Blanc în pantaloni scurţi, a depăşit orice record mondial legat de îndurarea frigului. Medicii nu prea pot să-şi explice gradul uimitor de ridicat în care bărbatul de 48 de ani îndură frigul, însă este clar că rezistă în faţa unor temperaturi scăzute care pentru noi, oamenii obişnuiţi, ar fi fatale.

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni.
Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare:
c/d 222472202641. BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.
Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 1956
Com. 99